

CĂMĂRA DE COMERȚ, INDUSTRIE ȘI AGRICULTURĂ BRĂILA

ÎMPREUNĂ PENTRU AFACEREA TA

CHAMBER OF COMMERCE, INDUSTRY AND AGRICULTURE BRAILA

Brăila, 29.10.2024

Stimate Domnule Director,

Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Brăila (CCIA Brăila) este o organizație autonomă, neguvernamentală, apolitică, fără scop patrimonial, non-profit, creată pentru a reprezenta, apăra și susține interesele membrilor săi și ale comunității de afaceri locale. Instituția este continuatoarea Camerei de Comerț și Industrie Brăila fondată în anul **1864** prin *Legea de înființare a Camerelor* semnată de domnitorul *Alexandru Ioan Cuza*.

CCIA Brăila este beneficiara donațiilor făcute de filantropii brăileni din perioada antebelică, fiind proprietara a două clădiri situate în centrul istoric al municipiului Brăila: **Casa Marcheto**, Aleea Pensionatului nr. 3 – sediul actual în care își desfășoara activitatea camera - și **Casa cu leu** din Str. Grădinii Publice nr. 12 (<https://cciacbr.ro/anunt-inchiriere-vanzare-imobil/>).

Casa Marcheto, monument istoric înregistrat în *Lista monumentelor istorice din județul Brăila* la poz. 100, cod LMI Br-II-m-B-02117, are o vechime de peste 100 de ani (1900). Din dorința de a asigura o conservare a acestui monument, instituția camerală și-a propus consolidarea și restaurarea acestuia, în vederea menținerii imobilul în bună stare și a punerii în valoare.

În acest sens, vă rugăm să aveți amabilitatea de a susține CCIA Brăila în demersul său prin acordarea unei sponsorizări care să completeze sumele, insuficiente, pe care instituția le-a alocat deja acestui proiect.

Firmele care vor sprijini CCIA Brăila vor beneficia de mediatizare pe site-ul și în mediul on-line al instituției, în presa locală, la evenimentele organizate anual (Topul firmelor brăilene, Târgul Național AgriCultura etc.), precum și prin intermediul unei placete cu numele sponsorilor, amplasată în incinta clădirii).

Ne-am bucura dacă ați răspunde solicitării noastre, contribuind astfel la susținerea unui demers cu impact pozitiv de conservare a istoriei arhitecturale a Brăilei și de punere în valoare a centrului istoric al municipiului.

Cu aleasă considerație,

Președinte,

Ştefan Fusea

Agentia Natională de Administrare Fiscală

Ascultă

Inapoi

Identifier interrogare: 00000000000000000000150775330

Contribuabilul **CAMERA DE COMERT, INDUSTRIE SI AGRICULTURA BRAILA**, cu domiciliul fiscal JUD. BRĂILA, MUN. BRĂILA, STR. PENSIONATULUI, NR.3, figurează la data de 13.09.2021 (data solicitării) în *Registrul entităților/unităților de cult*. Contribuabilul este înscris în acest registru începând cu data de 05.04.2019.

Contribuabilul a mai fost înscris în *Registrul entităților/unitășilor de cult* și în perioadele:

Nr crt Data înscriserii Data radierii

Ioan Munteanu

Monumentele istorice ale orașului BRĂILA

- O istorie ilustrată -

Tehnoredactare și prelucrare imagini: Cerasela GEORGESCU

Copertă: Laurențiu MUNTEANU

Foto: Daniel DELIGHIOSU

Mihai GHEORGHIȚĂ

Dragoș Adrian NEAGU

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MUNTEANU, IOAN**

**Monumentele istorice ale orașului Brăila : o istorie
ilustrată / Ioan Munteanu. - Brăila : Proilavia, 2016**

ISBN 978-606-8375-78-6

725.94(498 Brăila)(084)

ISBN 978 606 8375 78 6

Codurile QR din această lucrare reprezintă localizarea clădirilor prin intermediul Google Maps. Ele pot fi accesate cu ajutorul unui smartphone sau al unei tablete, care are instalată o aplicație capabilă să le interpreteze și pot fi un excelent ghid cu răspuns rapid de identificare a obiectivelor în teren.

Argument

Un popor care nu are monumente nu are nici spirit, pentru că spiritul e forță prin definiție și un spirit care nu se materializează e în stare de vegetare și inconștiență.

George Călinescu

Locuirea e acea trăsătură fundamentală a ființei în conformitate cu care muritorii sunt, omul locuind în măsura în care-și ocrotește locuirea.

Martin Heidegger

Locuirea este mai mult decât o nevoie elementară, este un act cultural și o viziune a viitorului.

Mahdi Elmandjra

Spațiul determină un mod specific de a fi, o personalitate unică, o *paideuma*, un suflet local, o ambianță în care hăldăuiește acest suflet.

Anton Dumitriu

Călăuzit de acești maeștri și, mai ales, pătruns de o devoțiuie absolută față de orașul nostru, am colindat și colind străzile sale domnești, descoperindu-i noi frumuseți.

Ajung mânat de treburi și-n cartierele - dormitor de blocuri în care oamenii își satisfac nevoile elementare, între care somnul este obligatoriu. Aici, apartamentul este echivalentul stupului, mușuroiului, bârlogului, vizuinii...

În orașul vechi este altfel...

Ghidat de tăblițele heraldice plantate de Direcția pentru Cultură și de panourile realizate de Primărie, descoarță monumentele istorice ale Brăilei.

Sunt circumscrise 90% centrului istoric, unui centru istoric românesc, diferit de centrele urbane din Transilvania, care aparțin Europei centrale și au devenit românești grație populării cu români după primul război mondial. Un centru istoric născut după eliberarea Brăilei de sub turci, a căror amintire s-a vrut să se mențină din memoria locuitorilor Târgului Ibrail, odată cu pietrele citadelei. Un centru istoric românesc construit în zona centrală, paradoxal, de străinii care fuseseră atrași de portul liber, un alt Eldorado, cucerit, pe calea negoțului, de greci, italieni, francezi, armeni, evrei... Când au plecat după al doilea război mondial, aceștia nu și-au putut lua și locuințele, 90% din fondul construit aparținând alogenilor. Acest fapt - juxtapunerea unor imobile ale diferitelor etnii - stârnea admirăția marelui arhitect Șerban Sturdza, aflat în vizită la Brăila.

Retrocedate în ultimii ani și oferite spre vânzare - *for sale* -, în lipsa cumpărătorilor, se degradează pe zile ce trece. Ca să vă convingeți, mergeți pe str. R.S. Campiniu și uitați-vă la Casa

Daniel și la Casa Trojanos/Luca Oancea, monumente istorice. Dar și la Consulatul italian, despre care fostul primar declarase că va amendă statul italian (deoarece a lui este clădirea!) sau la Casa Bancovici, ultima aflată în proprietatea Camerei de Comerț, lăsată paraginii, fără ca edili să ia vreo măsură. Nici proiectele candidaților la Primărie nu le aveau în vedere.

Este o zonă în care orice stradă ai alege, cu sau fără monumente istorice, o vei străbate cu placere și relaxare, pentru că fiecare casă, ca și fiecare om, are dreptul să fie altfel. și pe aceste străzi prietenioase casele nu seamănă unele cu altele.

Orașul ne aparține ca realitate construită, dar și în calitate de confort urban. El ne seamănă, ne exprimă și ne revelă; e un spațiu pe care îl moștenim și îl transmitem, modificându-l, de la o generație la alta, când cu fervoare distractivă, când cu benefică imaginație.

Pictorul Matisse constata că „ne naștem cu sensibilitatea unei anumite epoci de civilizație; nu suntem stăpâni pe producțiile noastre artistice; ne sunt impuse”.

Anul 1900, când arhitectul era, în primul rând, creator de fațade, asigura domnia stucului, bazat pe ipsos, cunoscut încă de constructorii români ca amestec de pulbere de marmură și var. Modelat și aplicat pe fațade, stucul naștea motive ornamentale și florale, flințe himerică și figuri continuante cu volute.

Un atelier de pe str. Rm. Sărat oferă astăzi doar baghete și rozete din ipsos. Altădată (1913), de ex., *Atelierul cu ornamente de ipsos și ciment Josef Szöllösy*, din Piața Poporului/str. Mihai Bravu nr. 148, primea *orice comandă de ornamente după orice desen*, putând servi onorata clientelă și cu ornamente qata, precum Capitele, Consoale, Frontoane, Rosete și altele.

Astăzi, în locul stucaturilor artistice, remodelate la Teatrul Maria Filotti, s-a trecut la tirania termopanelor și la preeminența funcționalismului, astfel că monumente istorice nu se mai pot naște decât prin accident.

Ieri, fiecare clădire aducea ceva nou, noutate pierdută în timp prin degradarea fațadelor, prin mulțimea modificărilor, ajungându-se chiar la anularea statutului anterior.

Convins că, oricâte estompări ar aduce timpul, povestea inițială a casei nu poate și nu trebuie să dispară, adunăm laolaltă descrierea arhitectonică a monumentelor făcută de specialiști, care ne ajută să descoperim orașul palimpsest, cu informații despre proprietarii care și-au nemurit numele, nu doar prin monograme de stuc sau în feroneria porților.

Publicarea laolaltă a monumentelor istorice locale este un fapt de conștiință publică și unul de exprimare a unei recunoștințe postume, de împlinire a datoriei noastre față de părinți (patrimoniu).

Dicționarele actuale definesc patrimoniul (de la lat. pater „tată”) drept *bunuri moștenite prin lege de la părinți; bunuri de familie; bun public* iar monumentul (de la verbul „monere” - u urez/uz, și remuntri) drept *ceea ce ne ajută să rememorăm trecutul*.

Definiția însăși implică ideea de valorificare a patrimoniului de excepție pe care îl are Brăila, nu doar declarativ, ca sursă de mândrie față de urbea natală, ci, imperativ, ca o datorie, ca o necesitate ținând de dezvoltarea orașului și de perpetuarea unor tradiții culturale valoroase, care trezesc conștiința obligațiilor noastre.

Albumul foto-documentar s-a născut din cărți, dar, mai ales, din colindat cu aparatul de fotografiat la diferite ceasuri din zi, montajul inspirat, îndelung migălit al imaginilor de către D-na Cerasela Georgescu oferindu-ne date de istoria artelor, dar și de geografie sentimentală despre brăilenii de acum un veac, ctitorii unui oraș, oraș de mâna întâi între orașele țării, oraș reprezentativ pentru Europa din anii 1900 sau, cum spunea inspirat Dr. Nicu Teodorescu, oraș cu ștaif.

Lucrarea continuă vol. *Aleiul Cuza și alte monumente. O istorie ilustrată. Album foto-documentar*, Editura Proilavia, Brăila, 2015, aducând în atenția marei public monumentele

istorice de arhitectură și memoriale, fiecare cu istoria/ povestea sa, integrabile în criteriile selecției – vechime, valoare arhitectural-artistică, frecvența (numărul de exemplare), unicitate (cap de serie) și memorial-simbolică.

Sunt monumente de interes local (categoria B), doar două - Biserica Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril și Biserica Buna Vestire / Greacă - întrând în rândul monumentelor de interes național (categoria A). Dar sunt ale noastre și trebuie să le conservăm. De aceea, albumul se vrea și un strigăt de alarmă împotriva ștergerii însemnelor trecutului prin desfigurarea / mutilarea patrimoniului nostru, aşa cum se întâmplă, pentru a vă oferi un exemplu, din multele posibile, cu pictura decorativă a holului casei Gussi, în curs de dispariție, de nerecunoscut, pe care am reprodus-o din lucrarea D-nei Maria Stoica, pentru a vedea ce valori se pierd.

Le prezint cu dragoste de brăilean get-beget pentru a trezi în sufletele concitadinilor mai vârstnicii nostalgiei iar în cele ale contemporanilor nu doar sentimentul de dragoste pentru locul de baștină, dar și, mai ales, sentimentul datoriei de a renaște Brăila de odinioară, care, la începutul secolului trecut, era, poate, orașul cel mai înfloritor din România Mică. Datoria este a noastră, a tuturor brăilenilor.

Adresându-se în primul rând brăilenilor, care sunt invitați la cunoaștere și autocunoaștere, albumul are în vedere și puținii turiști (în orașul nostru de tranzit, deocamdată), fiind un ghid instructiv, dar și plăcut, conform adagiu lui horațian *utile dulci*.

Se adresează și oficialităților: Direcției de Cultură, Culte și Patrimoniu, chemată să ducă o campanie susținută împotriva desfigurării vechilor edificii, prin presa locală și organizarea vizitelor cu exemplele de urmat sau nu, și Primăriei municipiului, care, având la îndemână instrumentele executorii, este obligată să le conserve și să le reabilitizeze.

Albumul nu s-ar fi născut fără contribuția livrescă și cercetarea pe teren a **doamnelor Ana-Maria Vicol și Dr. Maria Stoica**, experte în domeniu, cărora le transmit întreaga mea gratitudine și recunoștință.

Același gând de mulțumire se îndreaptă către **doamna Corina Ciuraru**, președinte Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România - Filiala Brăila, autoarea proiectului *Orașul ca moștenire pentru viitor, clădiri de patrimoniu și de interes turistic*, finanțat prin Consiliul Județean Brăila.

Autorul

Cod LMI

Monumentele istorice sunt identificate printr-un astfel numit **Cod LMI**, de forma **BR-II-s-B-02062**, unic la nivelul țării, ce identifică județul, tipul de monument și importanța acestuia.

Codificarea cuprinde, în această ordine:

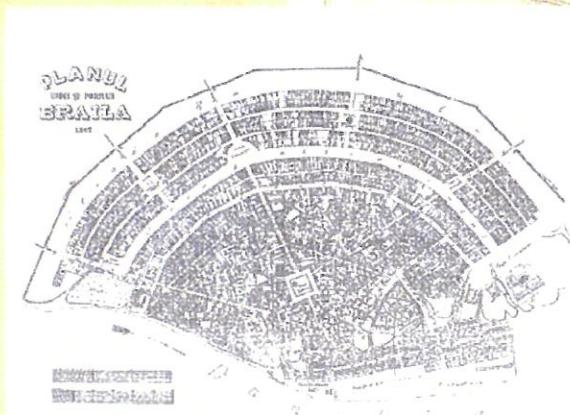
1. acronimul județului în care se află (ex. BR)
2. un numeral roman ce grupează monumentele în funcție de natura lor:
  - I. Monumente de arheologie
  - II. Monumente de arhitectură
  - III. Monumente de folos public
  - IV. Monumente memoriale și funerare
3. o minusculă (m pentru monument, a pentru ansamblu sau s pentru sit arheologic)
4. o majusculă care descrie monumentul din punct de vedere valoric:
  - I. monumente de interes național
  - II. monumente de interes local
5. un număr de ordine unic la nivelul întregii țări (ex. **02062**).

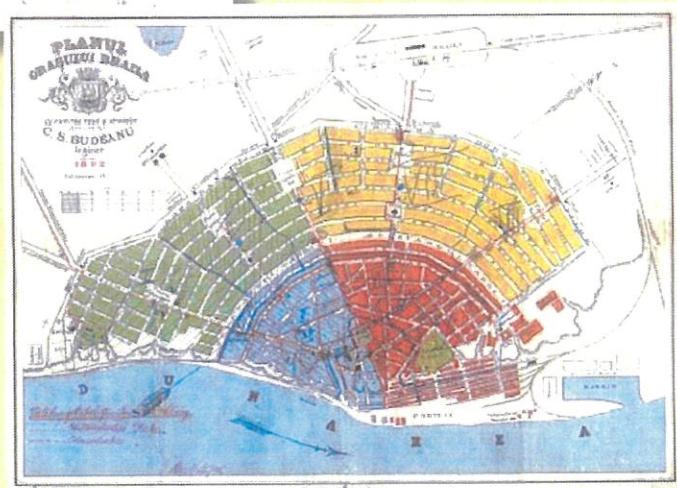
Planul Riniev, 1830

Planul Berrocbyn, 1834

Planul 1867

Planul C.S. Budeanu, 1892

Casa Marchetto - azi Camera de Comerț, Industrie și Agricultură, filiala Brăila

BR-II-m-B-02117, 1900

Camera de Comerț Brăila a fost constituită prin decretul din 16/28 octombrie 1864, fiind alcătuită din 7 membri aleși dintre cei 815 comercianți și meșteșugari patentati cu drept de vot. Primul președinte al Camerei a fost desemnat Constantin C. Hepites, care va îndeplini această funcție până în 1882.

Prin lege, camerele erau obligate să înființeze și să întrețină școli comerciale și industriale. Astfel, în 1931, Camera subvenționa școlile comerciale elementare și superioare de băieți și de fete. Din inițiativa lui Petre Bancescu, fost președinte al Camerei între 1908-1911, prin testament, s-a construit o clădire imponantă, inaugurată în august 1940, în care a funcționat Liceul Comercial de băieți. Regimul communist a confiscat însă imobilul, în prezent în acest local funcționând Liceul Teoretic Nicolae Iorga.

La numerotarea imobilelor din 1904, F. Marchetto e înregistrat la numerele 8 și 10.

Anuar 1913: Marchetto A. și Marchetto E, str. Lipoveni 24, amploați comerciali.

În perioada interbelică, Camera de Comerț avusea sediul în Casa Verona, str. General Praporgescu nr.12 / Casa cu lei (!), imobil reabilitat cu fonduri PHARE de către Colegiul Economic Ion Ghica, retrocedat apoi Camerei, cu drept de utilizare până în anul 2012.

Amestec interesant de stiluri, preluând și anticipând stilul neoromânesc, dar și din Arta 1900. Aceeași torsadă; curbura de jos a balconului, streașina care s-a scurtat foarte tare, un fel de a scoate afară o parte din volum, de a crea goluri. Favoriza interiorul, realizând comunicarea între interior și exterior.

Ana-Maria Vicol. *Clădirea cu plan asimetric este adaptată spațiului condiționat de neregularitățile schemei stradale ale acestei părți vechi a orașului.*

Construcția cu demisal, parter și etaj este masivă, fără să pară astfel. Arhitectul a asociat volume și suprafețe reci liniști și curbe, cu ieșiri și retrageri în spațiu, cu coloane puternice, suportând greutatea unui segment important al clădirii, plasate neobișnuit, în zona care ocrotește intrarea principală.

Deschiderile, numeroase, rectangulare, cu arce în plin cintru și arce trilobate creează o armonie de plinuri și goluri care nu urmărește ritmul constant, simetria.

Ornamente în relief mic orientează spre decorul brâncovenesc, și ca formă și ca dispunere: benzi, zone special cruceate, plăci patrulatere, butoni.

Întreaga construcție are soliditate. Totodată, eleganța și bunul gust în sub control preluările în influențele de construcție și decor venite din gândiri estetice diferite.

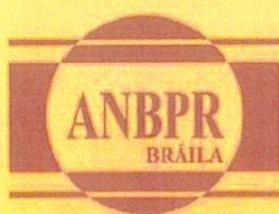

Volumul „Monumente istorice ale orașului Brăila – o istorie ilustrată” este continuarea firească a albumului „Aleiul Cuza și alte monumente – o istorie ilustrată”, care s-a bucurat de un real succes în rândul brăilenilor și nu numai. Această lucrare este rezultatul proiectului „Orașul ca moștenire pentru viitor, clădiri de patrimoniu și interes turistic”, finanțat de Consiliul Județean Brăila prin Programul pentru finanțarea nerambursabilă a activităților non-profit de interes județean – cultură, sport pentru anul 2016 și implementat de Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România – Filiala Brăila.

Albumul de față, ca și precedentul, reprezintă rodul muncii distinsului profesor Ioan Munteanu și al unei echipe de proiect înimoase și dorim să reprezinte contribuția noastră la redescoperirea Brăilei de către locuitorii ei, dar și de către toți cei care intră în contact cu frumosul oraș de la Dunăre. Mulțumirile noastre pleacă spre toți cei care au făcut posibil să ne bucurăm de încă o carte de colecție.

*Corina Ciuraru,
Președinte*

Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România - Filiala Brăila

ISBN 978-606-8375-78-6